

ние и сила — поради естеството на тогавашното оржие — и у Славейкова ржкопашните боеве се водятъ тежко, съ необикновени усилия. Обяснението, обаче, не тръбва да търсимъ само въ подражанието, то е и въ самия темпераментъ на поета. За него съеднакво присъщи — като два крайни полюса — състоянието на унесеностъ и неподвижностъ и това на крайно конвулсивно напрежение, на опънатостъ до вцепененостъ. Ударитъ, които си нанасятъ враговетъ, съ тежки и съкрушителни: тъ се буторясватъ, хръсватъ, халосватъ, сврасватъ съ остритъ си кондаци; тълата на убититъ падатъ съ неподвижността и тежината на отсъчени дървета: тъ се сгромолясватъ, грохватъ, „люпватъ“, протъгатъ ржце като вили, грозно — въ предсмъртенъ страхъ — извиватъ очи, проръзани и натъкнати на щиковетъ, тъ хъркатъ, гърчатъ се, измъкватъ се „на бокъ“, и кръвъта ручи, размъсена съ червата имъ. По такъвъчинъ цълиятъ бой е единъ непрекъснатъ низъ отъ конвулсии, грозотии и ужаси. И основниятъ недостатъкъ на Славейкова не е толкова въ пристрастието му къмъ отвратителните, кошмарни картини, а въ утекчителното повторение, въ еднообразието на тъзи картини. Какътежко се чете именно поради това третата част на поемата!

Разголени бедра, издраскани уста,
раззинати за викъ и въ сетенъ стонъ замръли
разчекнати . . . И вредъ раздрани посънели
меса, откастрени, захвърлени ржце . . .
Край стобора глава отсъчена — лице
извърнато, очи на горе мъртво взръни . . .
. . . Съ нога на Ралка стъпилъ, викна,
замахна дълъгъ ножъ върху ѝ, превъртъ